

BISFENOLI

KAS MAN IR JĀZINA?

IESPĒJAMIE AVOTI

Plastmasas
galda piederumi
Bundžas
Rotaļlietas
Zobārstniecības
materiāli

Darba vide (bisfenola
A ražošana)
Piesārņots gaiss
un putekļi

Darba vide
(čeku/kvīšu apstrāde)
Drošības aprīkojums
Tekstilizstrādājumi

KĀ BISFENOLI VAR IEKĻŪT MANĀ ĶĒRMENĪ?

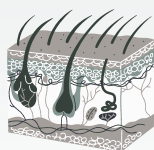

CAUR GREMOŠANAS TRAKTU

Uzturs ir galvenais
bisfenola A avots

CAUR ELPCEĻIEM

CAUR ĀDU

KĀ BISFENOLI VAR IETEKMĒT MANU VESELĪBU?

Neiroattīstības ietekme
(bisfenols A)

Ar **hormoniem** saistīti
vēža riski (bisfenols A)

Imūnattīstības ietekme
Sirds un asinsvadu
slimības (bisfenols A)

Aptaukošanās un
vielmaiņas slimība

Neauglība

Sniegtā informācija
galvenokārt attiecas uz
bisfenolu A. Tomēr tiek
pieļauts, ka bisfenoli F, M un S
var veselībai izraisīt daudzas
no tām pašām negatīvajām
sekām kā bisfenols A.

KĀ ES VARU SAMAZINĀT BISFENOLU IEDARBĪBU?

Neizmanto bisfenolu
saturošus plastmasas
traukus **mikroviļņu krāsnīs**.

Ierobežo **polikarbonāta**
trauku lietošanu karstiem
ēdieniem vai dzērieniem.

Neizmanto **bojātus**
plastmasas traukus
pārtikai.

Samazini ietekmi uz
zīdaiņu uzturu - bērniem
izvēloties bisfenolu A
nesaturošus produktus.

Samazini **konservētu**
pārtikas produktu patēriņu.

Izmanto **stikla** vai
nerūsējošā tērauda
pudeles.

Ēdienam izmanto **metāla**
vai keramikas šķīvjus.

Izmanto produktus tikai
tam paredzētajam
mērķim.

Bisfenols A ir sastopams polikarbonāta **plastmasas traukos**, kā arī **epoksīdsveķos**, kas pārklāj **metāla iepakojuma iekšpusi**. Bisfenols A var nonākt organismā no pārtikas vai dzērieniem, kas bijuši saskarē ar šāda veida materiāliem, vai caur ādu, piemēram, saskaroties ar **termopapīru**. Alternatīvie bisfenoli, piemēram, bisfenols S un bisfenols F, arī tiek izmantoti **plastmasas un termopapīra ražošanā**, īpaši pēc bisfenola A lietošanas ierobežošanas.

Faktu lapa angļu valodā tapusi šāda projekta ietvaros:

This project has received funding from the European Union's Horizon 2020 research and innovation programme under grant agreement No 733032

Faktu lapa latviešu valodā tapusi valsts pētījumu programmas projekta ietvaros:

"Latvijas cilvēka biomonitoringa programmas izveide - HBM4LV" (projekta/līguma nr. VPP-VM-Sabiedrības_Veselība-2023/4-0001), kas finansēts no valsts budžeta līdzekļiem.

Eiropas Savienība ir veikusi pasākumus, lai samazinātu bisfenola A ietekmi uz iedzīvotājiem un novērstu nepiemērotu aizstāšanas risku, piemēram, aizliedzot bisfenola A lietošanu zīdaiņu pudelēs visās ES valstīs kopš 2011. gada un nosakot maksimālo bisfenola A daudzumu, kas drīkst izdalīties no rotaļlietām, kas paredzētas bērniem līdz trīs gadu vecumam un no jebkurām rotaļlietām, kuras paredzētas ievietošanai bērna mutē. Plašākai informācijai par bisfenoliem un kā Eiropas Savienība aizsargā iedzīvotājus, skat. HBM4EU sadaļu "HBM4EU bisfenolu fakti lapa".